

YAZIT

Arslan
Bulut

arslanbulut@yeniagazetesi.com.tr

"Uzaydaki madenler"
ve 2023 ekonomisi!

Gazeteci, gerçekleri ortaya çıkarmak için çaba sarf etmelidir. Bunu yaparken, zaman zaman olayların, fikirlerin tarafları ile muhatap olmak, onları takip etmek ve görüşlerini yansıtmak zordur. Hangi tarafı takip etmişseniz, karşı tarafın mensupları, sizi de o taraftan zanneder. Olayın fotoğrafını çekmiş olsanız da durum değişmez! "Fotoğrafta benim tarafım niye kötü çıkmış" diye sizi eleştirir. Oysa iyi veya kötü olan, fotoğraf değildir, fotoğrafın gösterdiği durumdur!

Tabii ki gerçek bir gazeteciden bahsediyorum yolsa ruhuna yandaşlık işlemiş olan kişi, gazeteci sıfatını tasasa da sıradan bir taraftar olmaktan öteye gidemez.

Zaman zaman bu türde hatırlatmalar yapmak zorunda kalıyorum çünkü siz ne dersiniz deyin, taraf olanlar, konuya tamamen kendi çıkarları açısından bakıyor. Önce ortaya konulan somut verileri anlamaya çalışmak, sonra da değerlendirmeye bu veriler üzerinden yapmak gerekir.

Bugünkü gündeme geçelim...
İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2022 değerlendirmeleri ve 2023 öngörülerine ilişkin yaptığı açıklamada, önemli tespitler yaptı:

■ "Enflasyonist bir büyümenin nitelikli ve sürdürülebilir olamayacağına her vesile ile vurguluyoruz. 'Yüksek enflasyon, yüksek büyüme' görüşü ülkemizin yararına değil, asla kabul etmemeliyiz.

■ Cumhuriyet'in 100. yılında, büyümenin miktarından daha ziyade büyümenin kalitesinin önemsenmesi gerekir. Kalitenin temelinde de sanayi büyümesi gözetilmeli. Tabii ki sanayide teknolojik yatırımlar payının artması gerektiğinin altını çizmek gerekiyor.

■ Sadece büyüme rakamlarıyla veya kısa vadeli gelirlerden ötürü bir şey kazandırmayacak büyüme rakamlarıyla bir tablo ortaya koymamanın da çok doğru olmadığını düşünüyorum.

■ TL'nin değerinin sürekli kaybedilmesine dönük bir beklentinin, bir bakış açısının bizi ihracatta da çok daha farklı bir tabloya götürmesini beklememeliyiz.

■ Yüksek teknoloji odaklı, rekabet unsuru güçlü bir üretim modeli ni ekonomimizde hâkim kılmalıyız. Devaflasyonlardan beslenen, rekabet gücünü devaflasyondan alan bir bakış açısıyla bu işin bizi uzun vadede bir yere taşıyamayacağını görmeliyiz."

Erdal Bahçivan'ın tespitlerini, sık sık hatırlattığım, Hazine ve Maliye Bakanı **Nureddin Nebati**'nin "Biz bir yol ayırımına gittik. Enflasyonla birlikte büyümeyi tercih ettik. Yoksa enflasyonu düşürmek için çok sert tedbirler alabilirdik. Yüksek faz artışı yaptık. O zaman üretim dururdu. Kur korumalı TL'ye geçerek bir yandan doları frenledik. Diğer yandan üretimi ve büyümeyi tercih ettik. Bu sistemden dar gelirli haric üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyor. Çarklar dönüyor" sözleriyle birlikte değerlendirmek gerekir.

Bakan, "enflasyonla birlikte büyüme politikası takip ediyoruz" diyor ama Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan** "Enflasyonu, hedeflediğimiz şekilde 2023 sonunda yüzde 20'ler seviyesine, 2024'te tek hananeli rakamlara düşürmek için ne gerekiyorsa yapmakta kararlıyız. Herkes hesabını 2023'te yüzde 20'ler seviyesinde enflasyona göre yapsın" diye açıklama yapıyor!

Tabii bunun nasıl olacağını sormak gerekir. İşte buradan soruyorum:

-2023 sonunda enflasyon, yüzde 20'ler seviyesine nasıl inecek?
"1 milyon yazılımcı istihdamı" projesi, enflasyona düşürür mü? Yoksa açılan doğal gaz yatakları, Türkiye'nin enerji ihtiyacının tamamını mı karşılayacak? Öyle ya Türkiye'nin en büyük gider kalemi enerjidir. Bütçe açığının ana sebebi de enerji fiyatları.

Gerçi son günlerde, bazı gazetelerde "uzaydaki altın madenleri"nden de söz ediliyor hatta bir televizyon kanalında "uzaydaki madenlerin ekonomiyi kazandırılması" üzerine program bile yapıldı... Ayşe Uçar, fotoğrafını çekmiş... Gültüyorsunuz değil mi?

Nasreddin Hoca'nın dediği gibi "Hazar parayı görünce gülersiniz tabii..."

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, 2022 yılını değerlendirdi ve 2023 öngörülerini paylaştı

İSO Başkanı Bahçivan, "Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir." dedi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, "Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir. Bunun sağlam tutulması gerekir." dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan 2023 öngörülerini paylaştı

İSO Başkanı Bahçivan, "Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir." dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, "Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir. Bunun sağlam tutulması gerekir." dedi.

Bahçivan, 2022 değerlendirmeleri ve 2023 öngörülerine ilişkin yaptığı açıklamada, salgının olumsuz etkilerinin tam ortadan kalkmaya başladığı bir noktada Rusya-Ukrayna geriliminin ortaya çıktığını belirterek, bu tablonun farklı siyasi, ekonomik ve sosyal etkilere neden olduğunu belirtti.

Enflasyonun, bu etkilerden en önemlisi olarak öne çıktığını vurgulayan Bahçivan, "Belki biz Türkiye'de o konuya alıştığımız ama dünyanın birçok ülkesi enflasyonu hafızalarından, tarihlerinden silmişken enflasyonla yaşamak dünya ekonomilerinin gündemine tekrar girdi. Türkiye'yi bu koşullardan ayrı düşünmek mümkün değil. 2022'nin ülkemiz açısından da en önemli sorunu ne oldu diye sorulacak olursa 'enflasyon' diyeceğim. Yani dünyada da enflasyon, Türkiye'de de enflasyon." diye konuştu.

Bahçivan, büyüme ve enflasyonun birbiri ile çarpıştığı bir 2022'nin yaşadığını belirterek şöyle devam etti:

"Tabii büyüme açısından baktığımız zaman her şeye rağmen dünya ölçeğindeki öncü büyüme rakamlarına sahip ülkelere bir olmayı başardık. Ama tabii ki 2022 yılının finalinde, 2021 yılındaki kadar görkemli ve

etkileyici bir büyümenin olacağını söylemek çok kolay değil. Özellikle de büyümenin karakteristiğini ve büyümenin nerelerden pay aldığına baktığımız zaman, zaten önümüzdeki aylarda bunu daha da net göreceğiz. **Sanayi** sektörümüze bakacak olursak, **sanayimiz** 2022 yılında da salgın döneminde olduğu gibi hem büyümenin hem de toplumsal yaşamın en önemli aktörü olma özelliğini korudu. Özellikle de yatırımlar noktasında uzun dönemin ardından bir yatırım motivasyonunun ortaya çıktığını görüyoruz. Bu çok önemli. Bunun 2022 yılının ilk 6 ayında fazlasıyla sürdüğünü gözlemledik."

Bahçivan, ihracat pazarlarında, **İSO Türkiye** İhracat İklimi Endeksi'nde net şekilde görüldüğü gibi; yılın sonlarına doğru bir daralma başlasa da **sanayideki** performansın özellikle yatırım motivasyonu anlamında da istihdam anlamında da kendini olumlu yönde göstermeye devam ettiğini belirtti.

"BÜYÜMENİN MİKTARINDAN DAHA ZİYADE BÜYÜMENİN KALİTESİ ÖNEMLİ"

İSO Başkanı Bahçivan, enflasyonun tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacağını belirterek, "Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir. Bunun sağlam tutulması gerekir. Enflasyonist

bir büyümenin nitelikli ve sürdürülebilir olamayacağını her vesile ile vurguluyoruz. 2023 yılında bu mücadeleyi kazanmalıyız. Çünkü son 20 yıldır elde ettiğimiz kıymetli kazanımlardan, bedeli düşük büyüme olsa dahi vazgeçemeyiz. Çünkü yüksek enflasyon, yüksek büyüme görüşü ülkemizin yararına değil, asla kabul etmemeliyiz." dedi.

Bahçivan, 2023'ün ilk yarısında seçim ekonomisinin uygulanacağı ve sonrasında seçime dönük bir sene olacağı gerçeğinin gözmezdən gelinmeyeceğine dikkati çekerek, bir öngöründe bulunmak için ise seçimler sonrasında nasıl bir ekonomik modelle ilerleyeceğinin görülmesi gerektiğini dile getirdi.

Cumhuriyet'in 100. yılında da büyümenin miktarından daha ziyade büyümenin kalitesinin çok daha önemsenmesi gerektiği vurgulayan Bahçivan, şunları kaydetti:

"Çünkü bunu sadece rakamsal büyüme olarak konumlandırdığınız zaman belki kısa vadeli bir skor anlamında bir değer ifade ediyor. Fakat o skora bakarken, asıl bizi taşıması gereken, uzun vadeli ve kalite oluşturma noktasındaki değerden uzaklaşıyoruz. Kalitenin temelinde de **sanayi** büyümesi gözetilmeli. Yani eğer orada bir kaliteden bahsediyorsak o kalite büyümesinin temelini **sanayiden** beslediği bir büyüme olması gerektiğini söylüyorum. Onun için artık 2023 ve sonrasında Türkiye büyümesinde bizi tatmin edecek ve bizi motive edecek olan asıl boyutun, kaliteli büyümenin odağındaki **sanayiden** gelen payın olduğunu, olması gerektiğini söylüyorum. (AA)

İstikrar olmazsa OLMAZ!

**İSTANBUL Sanayi Odası
(İSO) Başkanı Erdal
Bahçivan,**

"Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir. Bunun sağlam tutulması gerekir." dedi. Bahçivan, 2022 değerlendirmeleri ve 2023 öngörülerine ilişkin AA muhabirine yaptığı açıklamada, salgının olumsuz etkilerinin tam ortadan kalkmaya başladığı bir noktada Rusya-Ukrayna geriliminin ortaya çıktığını belirterek, bu tablonun farklı siyasi, ekonomik ve sosyal etkilere neden olduğunu belirtti. Enflasyonun, bu etkilerden en önemlisi olarak öne çıktığını vurgulayan Bah-

çivan, "Belki biz Türkiye'de o konuya alışmış ama dünyanın birçok ülkesi enflasyonu hafızalarından, tarihlerinden silmişken enflasyonla yaşamak dünya ekonomilerinin gündemine tekrar girdi. Türkiye'yi bu koşullardan ayrı düşünmek mümkün değil. 2022'nin ülkemiz açısından da en önemli sorunu ne oldu diye sorulacak olursa 'enflasyon' diyeceğim. Yani dünyada da enflasyon, Türkiye'de de enflasyon." diye konuştu.

Yatırımlar devam etmeli

Bahçivan, büyüme ve enflasyonun birbiri ile çarpıştığı bir 2022'nin yaşandığını belirterek şöyle devam etti: "Tabii büyüme açısından baktığımız zaman her şeye rağmen dünya ölçeğindeki öncü büyüme rakamlarına sahip ülkelerden biri olmayı başardık. Ama tabii ki 2022 yılının finalinde, 2021 yılındaki kadar görkemli ve etkileyici bir büyümenin olacağını söylemek çok kolay değil. Özellikle de büyümenin karakteristiğini ve büyümenin nerelerden pay aldığına baktığımız zaman, zaten önümüzdeki aylarda bunu daha da net göreceğiz. Sanayi sektörümüze bakacak olursak, sanayimiz 2022 yılında da salgın döneminde olduğu gibi hem büyümenin hem de toplumsal yaşamın en önemli aktörü olma özelliğini korudu. Özellikle de yatırımlar noktasında uzun dönemin ardından bir yatırım motivasyonunun ortaya çıktığını görüyoruz. Bu çok önemli.

Bunun 2022 yılının ilk 6 ayında fazlasıyla sürdüğünü gözlemledik." Bahçivan, ihracat pazarlarında, İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi'nde net şekilde görüldüğü gibi; yılın sonlarına doğru bir daralma başlasa da sanayideki performansın özellikle yatırım motivasyonu anlamında da istihdam anlamında da kendini olumlu yönde göstermeye devam ettiğini belirtti.

Büyümenin kalitesi önemli

İSO Başkanı Bahçivan, enflasyonun tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonominin en temel mücadele konusu olacağını belirterek, "Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir. Bunun sağlam tutulması gerekir. Enflasyonist bir büyümenin nitelikli ve sürdürülebilir olamayacağını her vesile ile vurguluyoruz. 2023 yılında bu mücadeleyi kazanmalıyız. Çünkü son 20 yıldır elde ettiğimiz kıymetli kazanımlardan, bedeli düşük büyüme olsa dahi vazgeçemeyiz. Çünkü yüksek enflasyon, yüksek büyüme görüşü ülkemizin yararına değil, asla kabul etmemeliyiz." dedi. Bahçivan, 2023'ün ilk yarısında seçim ekonomisinin uygulanacağı ve sonrasında seçime dönük bir sene olacağı gerçeğinin görmezden gelinemeyeceğine dikkati çekerek, bir öngöründe bulunmak için ise seçimler sonrasında nasıl bir ekonomik modelle ilerleyeceğinin görülmesi gerektiğini dile getirdi. AA

Risk ve belirsizlikler çok yüksek

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, küresel büyümenin 2023'te yaklaşık son 20 yılın en düşük düzeyine gerileyeceğinin öngörüldüğüne dikkat çekerek "Gerek ekonomik gerekse siyasi risk ve belirsizlikler çok yüksek. Bunlar, küresel koşulların 2023'te Türkiye ekonomisini desteklemeyeceğine ve negatif dış etkenlere hazırlıklı olmamız gerektiğine işaret ediyor" dedi

YENİ MESAJ / İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası

(**İSO**) Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısı, "2022'yi Geride Bırakırken Dünyada ve Türkiye'de Ekonomik Görünüm, **Sanayimiz** Adına 2023'ten Beklentiler" ana gündemi ile Odakule'de gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın Meclis gündemine ilişkin açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Meclis üyeleri geniş katılımıyla büyük ilgi gösterdi. Bahçivan, kaotik bir yıl olan 2022'nin pandemiden ve savaştan çıkan derslerle birlikte ülkelerin hem tedarik zincirlerine hem de **sanayi** ve ticaret politikalarına dönük gözden geçirme süreçlerini hızlandırdıkları bir dönem olduğuna, birçok risk başlığını da 2023'e devrettiğine dikkat çekti. Bahçivan, özellikle ABD'nin yıl içerisinde devreye aldığı Enflasyonu Düşürme Yasası, yarı iletkenlerin üretimine dönük CHIPS yasası ve Çin'e teknoloji ihracatına getirdiği kısıtlamaların önümüzdeki yıllarda ekonominin şekillenmesi açısından çok tartışılacağını, yine Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı enerji krizinin ardından, enerji güvenliğinin de öncelikli

gündemlerinden biri olacağını vurguladı.

2023'te 'kendine yeterlilik' öne çıkacak

Bahçivan, 2023'te yeşil enerji dönüşümü ile dijitalleşme gibi alanlarda, spesifik olarak yarı iletkenler gibi kritik ürünlerde ve teknolojik dönüşümün gerektirdiği nitelikli insan gücü üzerinde çok daha sert bir küresel rekabet ortamına tanık olunacağına işaret ederek, "Dünyanın önde gelen ekonomileri arasında başta doğal kaynaklar, siber güvenlik ve savunma alanları olmak üzere 'kendine yeterlilik' için çok daha yoğun bir mücadelenin yaşanması ve bu alanlarda büyük ölçekli yatırımlara devasa kaynakların ayrılması kimseyi şaşırtmamalı. Bu bağlamda, **sanayi** politikalarının ülkeler açısından taşıdığı önemin çok daha fazla artması kaçınılmaz. 2022'nin bize gösterdiği bir başka gerçek de bu. Özetle, yeni yıla ilişkin öngörüler küresel büyümenin 2009 ve 2020 hariç yaklaşık son 20 yılın en düşük düzeyine gerileyeceğini gösterirken ekonomik-siyasi risk ve belirsizliklerin ise çok yüksek olduğu görülüyor" dedi.

Sanayici

kredi bulamıyor

Bahçivan, 2022'de Türkiye ekonomisinin en önemli sorunu olan enflasyonda baz etkisi ve emtia fiyatlarındaki geri çekilmenin desteklediği düşüşün, Aralık ve Ocak'ta hızlanmasının ve en az 2023 ortalarına kadar sürmesinin beklendiğini dile getirdi. Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde politika faizinin yılı yüzde 9 ile tek haneli seviyede tamamlandığını ve kredi mekanizmasına dönük çok sayıda düzenleyici adımın devreye alındığını belirten Bahçivan, "**İSO** olarak kredilerin üretim, yatırım, istihdam ve ihracat gibi sürdürülebilir büyüme açısından yaşamsal alanlarda kullanılması hedefini destekliyoruz. Diğer yandan yine aynı tedbirler, **sanayicilerimizin** finansmana erişimini zorlaştırdı, 2022'de genel olarak reel sektörde finansman sorunu da artarak devam etti. Nitekim kullanılan tüm krediler içerisinde KOBİ'lerimizin payı artsa da bilhassa Eximbank ve özel bankaların ticari kredi büyüme ivmesinin çok düşük seyri, **sanayicimizin** krediye erişimde büyük oranda zorlandığını açıkça gösteriyor" dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, 2022 yılını değerlendirdi ve 2023 öngörülerini paylaştı

İSO Başkanı Bahçivan, "Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir." dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, "Enflasyon tıpkı 2022'de olduğu gibi 2023 yılında da ekonomimizin en temel mücadele konusu olacak. Olmalı da. Çünkü fiyat istikrarı ve finansal istikrar bir ekonominin bel kemiğidir. Bunun sağlam tutulması gerekir." dedi. Bahçivan, 2022 değerlendirmeleri ve 2023 öngörülerine ilişkin yaptığı açıklamada, salgının olumsuz etkilerinin tam ortadan kalkmaya başladığı bir noktada Rusya-Ukrayna geriliminin ortaya çıktığını belirterek, bu tablonun farklı siyasi, ekonomik ve sosyal etkilere neden olduğunu belirtti. Enflasyonun, bu etkilerden en

önemlisi olarak öne çıktığını vurgulayan Bahçivan, "Belki biz Türkiye'de o konuya alıştık ama dünyanın birçok ülkesi enflasyonu hafızalarından, tarihlerinden silmişken enflasyonla yaşamak dünya ekonomilerinin gündemine tekrar girdi. Türkiye'yi bu koşullardan ayrı düşünmek mümkün değil. 2022'nin ülkemiz açısından da en önemli sorunu ne oldu diye sorulacak olursa 'enflasyon' diyeceğim. Yani dünyada da enflasyon, Türkiye'de de enflasyon." diye konuştu. Bahçivan, büyüme ve enflasyonun birbiri ile çarpıştığı bir 2022'nin yaşandığını belirterek şöyle devam etti: "Tabii büyüme açısından baktığımız zaman her şeye rağmen dünya ölçeğindeki öncü büyüme rakamlarına sahip ülkelerden biri olmayı başardık. Ama tabii ki 2022 yılının finalinde, 2021 yılındaki kadar görkemli ve etkileyici bir büyümenin olacağını söylemek

çok kolay değil. Özellikle de büyümenin karakteristiğini ve büyümenin nerelerden pay aldığına baktığımız zaman, zaten önümüzdeki aylarda bunu daha da net göreceğiz. **Sanayi** sektörümüze bakacak olursak, **sanayimiz** 2022 yılında da salgın döneminde olduğu gibi hem büyümenin hem de toplumsal yaşamın en önemli aktörü olma özelliğini korudu. Özellikle de yatırımlar noktasında uzun dönemin ardından bir yatırım motivasyonunun ortaya çıktığını görüyoruz. Bu çok önemli. Bunun 2022 yılının ilk 6 ayında fazlasıyla sürdüğünü gözlemledik." Bahçivan, ihracat pazarlarında, **İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi**'nde net şekilde görüldüğü gibi; yılın sonlarına doğru bir daralma başlasa da **sanayideki** performansın özellikle yatırım motivasyonu anlamında da istihdam anlamında da kendini olumlu yönde göstermeye devam ettiğini belirtti. AA

Sanayici 2023 için temkinli iyimserliği işaret ediyor

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yılın son meclis toplantısında gelecek yıl için temkinli iyimserlikten yana olduklarını vurguladı. Bahçivan, "2023 yılında temkinli iyimserlik en doğru tutum olacaktır. Hayallerimiz, yatırım ve büyüme iştahımız dinamizmini mutlaka korumalı ama kontrolü de elden kaçırmamak gerekiyor" dedi. **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** Meclisi'nin Aralık ayı olağan toplantısı, '2022'yi Geride Bırakırken Dünyada ve Türkiye'de Ekonomik Görünüm, **Sanayimizin** Adına 2023'ten Beklentiler' ana gündemi ile gerçekleştirildi. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın Meclis gündemine ilişkin açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Meclis üyeleri geniş katılım gösterdi. Bahçivan, konuşmasının başında Cumhuriyetin 100'üncü yılının kutlanacağı 2023 yılının dünyaya, ülkemize ve **sanayicilere** refah, bereket, barış ve mutluluk getirmesi temennisinde bulundu.

"Sanayi politikalarının ülkeler açısından taşıdığı önemin çok daha fazla artması kaçınılmaz"

Bahçivan, yeşil enerjiye ve dijitalleşme konusuna değinerek, "Yeşil enerji dönüşümü ile dijitalleşme gibi alanlarda, spesifik olarak yani iletkenler gibi kritik ürünlerde ve teknolojik dönüşümün gerektirdiği nitelikli insan gücü üzerinde çok daha sert bir küresel rekabet ortamına tanık olacağız. Dünyanın önde gelen ekonomileri arasında başta doğal kaynaklar, siber güvenlik ve savunma alanları olmak üzere 'kendine yeterlilik' için çok daha yoğun bir mücadelenin yaşanması ve bu alanlarda büyük ölçekli yatırımlara devasa kaynakların ayrılması kimseyi şaşırtmamalı. Bu bağlamda, **sanayi** politikalarının ülkeler açısından taşıdığı önemin çok daha fazla artması kaçınılmaz. 2022'nin bize gösterdiği bir başka gerçek de bu. Özetle, yeni yıla ilişkin öngörüler küresel büyümenin 2009 ve 2020 hariç yaklaşık son 20 yılın en düşük düzeyine gerileyeceğini gösterirken ekonomik-siyasi risk ve belirsizliklerin ise çok yüksek olduğu görülüyor. Tüm bunlar, küresel koşulların 2023'te ekonomimiz açısından ülke ekonomisini pek de destekleyici olmayacağına, bunun ötesinde dışarıdan gelecek negatif etkenlere hazırlıklı olmamız gerektiğine işaret ediyor" şeklinde konuştu.

"Kredilerin sürdürülebilir büyüme açısından kullanılması hedefini destekliyoruz"

2022'de Türkiye ekonomisinin en önemli sorunu olan enflasyonda baz etkisi ve emtia fiyatlarındaki geri çekilmenin desteklediği düşüşün, Aralık ve Ocak'ta hızlanmasının ve en az 2023 ortalarına kadar sürmesinin beklendiği dile getiren Bahçivan, "Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde politika faizinin yılı yüzde 9 ile tek haneli seviyede tamamladı ve kredi mekanizmasına dönük çok sayıda düzenleyici adımın devreye alındı. Kredilerin üretim, yatırım, istihdam ve ihracat gibi sürdürülebilir büyüme açısından yaşamsal alanlarda kullanılması hedefini destekliyoruz. Diğer yandan yine aynı tedbirler, **sanayicilerimizin** finansmana erişimini zorlaştırdı, 2022'de genel olarak reel sektörde finansman sorunu da artarak devam etti. Nitekim kullanılan tüm krediler içerisinde KOBİ'lerimizin payı artsa da bilhassa Eximbank ve özel bankaların ticari kredi büyüme ivmesinin çok düşük seyri, **sanayicimizin** krediye erişimde büyük oranda zorlandığını açıkça gösteriyor. Özetle, 2022 yılında para politikamız finansman maliyetinin düşürülmesi itibarıyla, ancak kredi akışının sınırlandırılması bakımından da olmak üzere ikili bir görünüm sundu. Bu durum ne yazık ki öngörülebilirliği azaltmış ve belirsizliği de artırdı" ifadelerini kullandı.

"Asgari ücretin üretim ve çalışma barışına katkı yapmasını dilerim"

Asgari ücrete son bir yılda yapılan zam oranının yüzde 100'e ulaştığını da belirten Bahçivan, "Buradan bir kez daha asgari ücret zammının, başta çalışanlarımız olmak üzere tüm kesimler için sürdürülebilir üretim ve çalışma barışına katkı yapmasını diliyorum. Emekli olmayan çalışanlarımızın beklentileri karşılanırken, istihdamın ve üretimin zarar görmemesini sağlayacak, iş dünyamızın hassasiyetlerini, genç nesillerin geleceğini ve SGK'nın sağlıklı bir şekilde uzun vadeli sürdürülebilir işleyişini de gözeten optimal bir çözüm formülünün en kısa sürede kamuoyu ile paylaşılacağına inanıyorum. 2023 yılında temkinli iyimserlik bizler için en doğru tutum olacaktır. Hayallerimiz, yatırım ve büyüme iştahımız dinamizmini mutlaka korumalı ama kontrolü de elden kaçırmamak gerekiyor" diye konuştu. (İHA)